

Verslag overleg fundamentele onderwijshervormingen

28/06/2017

Voorontwerp van decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Aanwezig: Walentina Cools (OVSG), Bruno Sagaert (OVSG), Guido Liessens (GO!), Inge Van Trimpont (GO!), Luc Coppieters (POV), Marianne Coopman (COV), Jan Soons (COC), Marina De Pauw (COC), Jean-Luc Barbery (ACOD Onderwijs), Nancy Libert (ACOD Onderwijs), Pascal Claessens (VSOA), Björn Van Lysebetten (VSOA), Lieve Vansintjan (OKO), Joost Laeremans (Katholiek Onderwijs Vlaanderen), Jan Schokkaert (Katholiek Onderwijs Vlaanderen), Chris Smits (Katholiek Onderwijs Vlaanderen), Stefan Grielens (VCLB), Annelien Maebe (VCLB), Patrick Poelmans (kabinet), Leen Van Heurck (kabinet), Eveline Reusens (kabinet), Katrien Cerpentier (kabinet Minister-President Bourgeois), Marc Leunis (DOV), Margareta De Clercq (DOV), Marie Kruyfhooft (DOV), Silvie Neuts (DOV)

Patrick Poelmans opent de vergadering. Tijdens het overleg zal het dossier door de verschillende partners besproken worden. Het verslag van het overleg zal meegestuurd worden met het dossier, zodat de Vlaamse Regering op de hoogte is van de aanvullingen/bedenkingen die vandaag meegedeeld worden. Hij vult daarbij aan dat in deze fase van de besluitvorming het nodige voorbehoud moet worden gemaakt met betrekking tot die maatregelen die een budgettaire meeruitgave tot gevolg hebben.

Marie Kruyfhooft geeft een korte toelichting bij de belangrijkste uitgangspunten van het decreet.

Elke organisatie krijgt vervolgens de gelegenheid zijn opmerkingen en vragen bij het ontwerpdecreet toe te lichten.

OVSG, Bruno Sagaert:

- Appreciatie wordt geuit voor het duidelijk afbakenen van de verschillende rollen van alle actoren in de leerlingenbegeleiding.
- De vraag wordt gesteld waarom er niet met een afzonderlijk decreet voor de centra gewerkt wordt?
- De formulering in art 4 ‘het centrum moet ondersteuning bieden voor “alle” fasen in het zorgcontinuüm’ is niet voldoende duidelijk. Wat is de taak van het centrum voor fase 0 en 1?
- Akkoord dat de regierol voor de leerlingenbegeleiding bij de school ligt. De vraag is of dit haalbaar is binnen de huidige puntenenveloppe (uren zorgcoördinatie) van het Basisonderwijs? In het Secundair Onderwijs zal dit een hele omslag betekenen zonder dat hier aparte middelen tegenover staan voor de “interne leerlingenbegeleiding”. Hiervoor moeten bijkomende middelen voorzien worden.
- Het nieuwe financieringsmechanisme van de centra is transparanter, eenvoudiger en beter gelinkt aan de opdrachten.

- Het belang van de vooropgestelde bijkomende omkaderingsgewichten (OG) mag echter niet onderschat worden. Als de extra omkadering niet of slechts gedeeltelijk wordt toegekend, is het niet mogelijk om de voorliggende opdrachten zoals geformuleerd in het voorstel van decreet omschreven op te nemen.
- De omkaderingsenveloppe die dateert van 1998 erkent de extra opdrachten van welzijn niet en de toegenomen complexiteit van de opdrachten. Men verwacht dat er een minimale indexeringsclick wordt toegevoegd. Het CLB is vanuit haar draaischijffunctie een belangrijke actor binnen de brede instap naar welzijn toe. Hier wordt geen enkele omkadering tegenover geplaatst.
- In het nieuwe financieringsmechanisme moet de bandbreedte op minimaal 30% behouden blijven. Er wordt kritisch gekeken naar de nieuwe coëfficiënten. Voor leerlingen 1B, DBSO, BSO, TSO en OKAN zouden de coëfficiënten herbekeken moeten worden. Wij zien hier ook de bandbreedte ruimer dan van 1 tot 3.
- Het is niet duidelijk waarom er in het kader van schaalvergroting voor een tijdspad van 10 jaar en een nieuwe rationalisatienorm van 35 000 gewogen leerlingen gekozen wordt. Schaalvergroting enkel voor het principe van schaalvergroting is hierin onvoldoende. Ook wordt er geen fasering voorzien, hiermee wordt niet akkoord gegaan. Waarom verlaat men daar de piste van financiële incentives cfr. de krijtlijnennota.
- Het is goed dat de mogelijkheid tot forfaitaire subsidies opgenomen wordt. Sommige van de huidige projecten die op deze manier gefinancierd worden, zijn echter structureel verankerd in de werking van de centra (bv. Ch@t, Lars, Prodia, Onderwijskiezer...) en zorgen ervoor dat er gelijkgericht gewerkt wordt binnen de sector. Hier wensen we een structurele oplossing voor. Dit kan niet via overdracht van OG naar een ROC/PROC gefinancierd worden. Hier zien wij graag structurele incentives vanuit de overheid.
- Louter samenwerkingsafspraken maken tussen een centrum en een school is te vrijblijvend, zeker gezien de erkenningsvoorwaarde. De term samenwerkingsafspraken is te vrijblijvend. Het gaat hier volgens OVSG minstens om een overeenkomst tussen school en CLB. Dit enerzijds omdat het hebben van een beleidscontract als erkenningsvoorwaarde wordt opgenomen in het voorontwerp van decreet en anderzijds omdat de omkadering van het CLB afhankelijk is van het aantal scholen waar zij een contract mee afsluiten Dit is moeilijk te verenigen met de werking binnen gemeentelijke structuren.
- Het is niet duidelijk wat de opdracht/taken van de PROC zijn. Men gaat niet akkoord met het toekennen van verplichte omkadering aan de PROC. De voorkeur gaat uit naar een verplichte regionale netoverschrijdende samenwerking.
- Er worden niet voldoende bepalingen opgenomen over de organisatorische structuur. Het is niet duidelijk wat de PROC en de ROC mogen of moeten opnemen en hoe ze georganiseerd moeten worden. Er is niets opgenomen over de bestuurlijke organisatie van een ROC of van een PROC. Wie stelt de directeur PROC of ROC aan?
- Er is geen garantie dat de knelpunten met welzijn opgelost zullen worden via dit decreet vb. wachtlijsten. Het is een gemiste kans dat het outreachend werken door gemandateerde instellingen niet staat opgenomen in het ontwerpdecreet.

GO!, Inge Van Trimpont:

- Veel overeenkomsten met de bezorgdheden van OVSG.
- In het ontwerpdecreet zitten veel kansen. Het kader dat wordt uitgezet zorgt voor een gemeenschappelijk denkkader tussen de verschillende actoren.
- Sommige begrippen of formuleringen dienen aangepast te worden. Onzorgvuldig gebruik van woorden kan leiden tot onduidelijkheden. De intenties zijn goed maar de verwoording moet

herbekeken worden. Bijvoorbeeld, het gaat in tegen de principes van HGW als een handelingsgericht advies aan de school gegeven wordt zonder de medewerking van ouders en leerlingen. Nu wordt opgenomen dat ouders zich niet kunnen verzetten tegen een handelingsgericht advies aan de school, dat is dus in tegenstelling met het handelingsgerichte karakter.

- Ook voor GO! is het niet duidelijk waarom er geen apart decreet voor de centra gemaakt werd.
- Het is goed dat een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding op schoolniveau als erkenningsvoorwaarde wordt opgenomen. Het GO! vreest wel dat dat niet waargemaakt zal (kunnen) worden met de huidige schoolbudgetten, zeker in het secundair onderwijs (vraag naar zorgomkadering SO).
- Het nieuwe financieringsmechanisme van de CLB's is helder, maar de budgetten zullen niet volstaan: de overheid geeft zelf aan dat de extra's niet de noden dekken. De principes die hieromtrent opgenomen staan, kunnen niet losgezien worden van de middelen die ter beschikking staan.
- Een bandbreedte van 30% voor de SES-kenmerken wordt positief onthaald (de bandbreedte mag niet lager gaan: SES-indicatoren zijn een goede voorspeller voor de taakbelasting van de CLB's in alle fasen van het zorgcontinuüm).
- Ook GO! vraagt de leerlingenweging te herzien (DBSO, BSO, eerste leerjaar B, beroepsvoorbereidend jaar, OKAN): het gaat hier om leerlingen die, onafhankelijk van het feit of ze aan GOK- of SES-kenmerken voldoen, door het *in group*-effect, voor een hogere taakbelasting zorgen in fasen 2 en 3 van het zorgcontinuüm (schooluitval, ongekwalificeerde uitstroom...).
- De mogelijkheid voor individuele centra om omkadering over te dragen aan een regionale ondersteuningscel is flexibeler dan vandaag. Dit wordt gesteund.
- Op dit moment zijn er al heel wat ROC's die een sterke werking opgebouwd hebben. Er is geen nood aan een nieuwe bovenstructuur onder de vorm van een PROC. De overheid toont er ook de meerwaarde niet van aan. De centra moeten zelf bekijken welke noden er zijn en moeten de ruimte krijgen om hier zelf antwoorden op te formuleren. De PROC verplichten gaat in tegen het vertrouwen in (de autonomie van) de sector. Ook het verplicht afdragen van omkadering wordt niet onderschreven.
- Waarom wordt de rationalisatienorm opgetrokken tot 35 000? Waarom tegen 2028? In de audit kwam naar voor dat schaalvergroting op zich leerlingenbegeleiding niet sterker zal maken. Het is hoe dan ook wenselijk om het gefaseerd in te voeren en in (voldoende) middelen te voorzien voor een middenkader (coördinatie, veranderingsmanagement).

POV, Luc Coppieters:

- De bedenkingen liggen in dezelfde lijn met de vorige twee toelichtingen.
- Voor het leerplichtonderwijs is er nood aan extra middelen, zeker voor het secundair onderwijs. De BPT-uren volstaan niet.
- De principes van het omkaderingssysteem CLB kunnen enkel overeind blijven wanneer er extra middelen worden toegekend aan de centra.
- Voor huisonderwijs moet er aanklappend gewerkt worden. Zullen hiervoor middelen voorzien worden? POV is akkoord dat bv. Europese scholen hierbij uitgesloten worden. Bezorgdheid dat leerlingen huisonderwijs niet gelijk verspreid zijn over Vlaanderen wat voor een enorme druk zal zorgen in sommige regio's/centra.
- Projecten via forfaitaire subsidies moeten structureel worden wanneer ze hun nut bewezen hebben.

- POV kan zich niet vinden in de nieuwe PROC-structuur die opgenomen wordt. De rol en de opdracht voor de PROC is onduidelijk. Dit is een extra intermediaire structuur waar geen meerwaarde voor gezien wordt.
- De voorkeur gaat uit naar de ROC's als structuur. Hiervan zijn regionaal reeds enkele goede voorbeelden (Toppunt). Die goede voorbeelden zijn van onderuit gegroeid vanuit een lokale nood.
- Ook het afstaan van 2 omkaderingsgewichten per centrum is een voorstel dat niet onderschreven wordt. Hier zou beter met een procentuele weging gewerkt worden in functie van de grootte van het afdragende CLB.
- Is er een onderbouwing voor de rationalisatienorm van 35 000? Een voorstel is om dit aantal te bereiken via samenwerkingsverbanden en niet via grotere centra.
- De financiering lineair berekenen is voor POV geen goed voorstel.
- De coëfficiënten herbekijken is noodzakelijk omdat de noden binnen sommige groepen leerlingen anders liggen (OKAN, BSO, TSO) en dit kan niet alleen opgevangen worden door de SES-bandbreedte.

OKO, Lieve Vansintjan:

- Aangezien OKO niet over een eigen CLB beschikt worden de opmerkingen van OKO op het ontwerpdecreet gemaakt vanuit het standpunt van scholen.
- Het is goed dat er een duidelijke afstemming komt tussen het werkgebied van de scholen en de centra en hoe ze op een positieve manier kunnen samenwerken.
- Het is belangrijk dat de definitie van leerlingenbegeleiding ruimte laat voor een verdere invulling via de verschillende pedagogische projecten. Het is niet aan de decreetgever om invulling te geven aan de visie van waaruit de school moet werken aan leerlingenbegeleiding.
- Hoe zal het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding zich verhouden tot het recent afgesproken referentiekader onderwijskwaliteit dat de onderwijsverstrekkers samen met de onderwijsinspectie ontwikkelden? De formuleringen van de verwachtingen die in het referentiekader opgenomen werden, werden gewikt en gewogen. In het ontwerpdecreet worden andere begrippen gebruikt, die hier niet altijd mee overeenkomen. Belangrijk is om geen verwarring bij de actoren te creëren over de begrippen en kaders. Duidelijkheid scheppen moet de bedoeling zijn.
- De woorden ondersteuning en begeleiding worden door elkaar gebruikt. Zijn dit synoniemen of beschrijven ze een ander proces?
- Het ondersteuningsmodel zal gerealiseerd moeten worden in de interactie tussen de school en het centrum. In dit ontwerp wordt er nergens naar verwezen.
- De contactmomenten met het CLB worden alleen toegespitst in functie van preventieve gezondheidszorg. Klopt deze interpretatie?

VCLB, Stefan Grielens:

- Ook vanuit VCLB wordt waardering geuit voor het ontwerpdecreet.
- Het is positief dat het eigenaarschap bij de scholen gelegd wordt. Verder is het ook positief dat er duidelijkheid gecreëerd wordt omtrent de taak schoolondersteuning.
- Er werd weinig gewijzigd omtrent het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg, dit is een gemiste kans. Er is nood aan een geïntegreerde multidisciplinaire werking en een hedendaagse invulling van de consulten.
- Waar positioneren we de relatie met integrale jeugdhulp en de draaischijffunctie? Hoe zorgen we ervoor dat ook de terugkoppeling naar de centra in functie van de draaischijffunctie voldoende gerealiseerd wordt? Dit staat momenteel niet in het decreet.

- De nieuwe omkaderingsberekening is een goede oefening maar de extra middelen moeten er zeker komen. Het is de bedoeling dat er geen winnaars en verliezers zijn maar dat iedereen een winnaar is.
- De parameters die gekozen zijn, zijn de juiste. Ook het element 'school' opnemen is correct. VCLB is wel bezorgd over de communicatie hierover. Anders dan vandaag mag in de toekomst niet de verwarring bestaan dat er een één op één relatie is tussen het gewicht van en parameter in het omkaderingssysteem en de geleverde ondersteuning.
- Waarom wordt er voor een bandbreedte van 30% gekozen? Deze grens ligt hoog. Er moet voldoende omkadering overblijven voor de lineaire verdeling.
- Het is positief dat de mogelijkheid gecreëerd wordt om een middenkader te installeren.
- Verder is het goed dat densiteit losgelaten wordt. Op dit moment houdt die densiteit schaalvergroting tegen.
- VCLB is voorstander van netoverstijgende samenwerking. Er komen ook vragen vanuit de centra om sommige lokale processen op een hoger niveau uit te werken. De PROC die ingeschreven staat is dus geen knelpunt voor VCLB.
- De netoverstijgende structuren moeten vanuit de centra aangestuurd worden en ze moeten zelf kunnen bepalen waaraan ze willen werken en welke processen ze samen opnemen. Het is dus niet de taak van de overheid om te bepalen hoeveel omkaderingsgewichten de centra moeten afdragen en welke thema's de PROC moet opnemen.
- Voor VCLB is de onafhankelijke positie van de centra heel erg belangrijk, dit moet een duidelijkere plaats krijgen in het decreet.
- Ook de vraag naar een eigen decreet voor de centra wordt voorgelegd.
- Op dit moment zijn er nog veel operationele punten die niet duidelijk zijn. Om het volledige plaatje goed te kunnen bespreken is het nodig om ook het BVR te kunnen inzien.
- Aanstelling op werkingsbudget: vraag om aan deze artikelen ook toe te voegen dat ook subsidies kunnen worden aangewend op personeel aan te stellen via het PWB-principe (aanstelling statutair tijdelijk personeelslid via het werkingsbudget)

Katholiek Onderwijs Vlaanderen, Jan Schokkaert:

- Ook Katholiek Onderwijs Vlaanderen uit zijn appreciatie over het ontwerpdecreet, al zijn er ook enkele fundamentele bedenkingen.
- In het kader van het leerplichtonderwijs wordt de bedenking gemaakt dat het budget neutrale karakter van de hervorming niet mogelijk is. Ook in andere dossiers worden er geen middelen voorzien voor fase 0 en 1, dit blijft nodig.
- Ieder CLB wordt verplicht samen te werken in een provinciale regionale ondersteuningscel (PROC), waarbij de Vlaamse Regering de thema's bepaalt waarrond de PROC werkt. Deze bijkomende structuur breekt in op de autonome werking van de CLB's en heeft op die manier ook gevolgen voor de samenwerking tussen de school en het CLB.
- De coëfficiënten die opgenomen worden moeten aangepast worden voor leerlingen met een IAC. Leerlingen binnen het gewoon onderwijs met een IAC zijn vergelijkbaar met leerlingen buo. Hierop moet ingezet worden scholen en regio's die extra investeren in inclusief onderwijs benadeeld.
- Het decreet zet voor het leerplichtonderwijs enkele zaken scherp. Hoe zal de inspectie omgaan met de nieuwe decretale invulling? Op dit moment staat alles reeds opgenomen in het referentiekader onderwijskwaliteit, de rode draad van leerlingenbegeleiding is hierin opgenomen. Is het dan nodig om dit ook nog mee te nemen in dit decreet?
- De bezorgdheid wordt geuit om in de valkuil van een matrix te trappen (fasen zorgcontinuüm afgezet op 4 begeleidingsdomeinen). Dat is zeker niet wenselijk en dit doet afbreuk aan de continuüm-gedachte. Is gedetailleerde definitie van het zorgcontinuüm daarenboven toepasbaar op alle begeleidingsdomeinen? Dit strookt niet met de realiteit (bv. binnen de domeinen onderwijsloopbaan en preventieve gezondheidszorg spreken we niet over

remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen). We vinden dat volgende omschrijving volstaat: *“Elke school heeft binnen de vier begeleidingsdomeinen een basisaanbod voor alle leerlingen en biedt zorg voor leerlingen voor wie dit niet volstaat.”*

- Voor ‘preventieve gezondheidszorg’ kiest men voor de status-quo. Voor ons is het echter belangrijk dat de school als verantwoordelijke actor met een signaalfunctie wordt gezien en dat haar geen model wordt opgedrongen waarin ze gereduceerd zou worden tot uitvoerder, een setting-met-leerlingen, waar een specialist komt zeggen wat te doen. Wij beogen ook in dit domein een ontvoogdende aanpak.
- Waarom wordt fase IAC van het zorgcontinuüm niet opgenomen?
- Door sommige formuleringen wordt de indruk gegeven dat het centrum iets kan opleggen aan de school. Bv. bij uitbreiding van zorg staat: *“De school geeft gevolg aan een handelingsgericht advies dat door het centrum voor leerlingenbegeleiding naar aanleiding van een hulpvraag wordt geformuleerd.”* Dit moet geherformuleerd worden. Nu wekt het de indruk dat het CLB in de plaats van de school beslist welke verdere stappen er moeten worden genomen. Het centrum en de school zijn echter gelijkwaardige actoren.
- Het ondersteuningsmodel moet geen plaats krijgen binnen dit geheel. De partners die opgenomen zijn in het ontwerpdecreet geven uitvoering aan het ondersteuningsmodel.
- Het is goed dat de samenwerkingsafspraken tussen de school en het centrum een minder formalistische vorm aannemen en dat de samenwerking voor onbepaalde duur loopt en elk schooljaar kan worden opgezegd.
- Specifiek voor het secundair onderwijs moet elke school binnen haar personeelskader één of meer personeelsleden aanwijzen die geheel of gedeeltelijk met leerlingenbegeleiding worden belast. Scholen worden m.a.w. verplicht om personeelsleden te belasten met bijkomende taken zonder bijkomende middelen. De huidige omkadering van de scholen volstaat niet om iemand in te zetten voor leerlingenbegeleiding, zoals opgenomen in het voorontwerp van decreet.

COV, Marianne Coopman:

- Ook vanuit het COV wordt de appreciatie geuit over het ontwerpdecreet.
- Men vraagt echter een kritische lezing van de definities. Deze verschillen vaak van de andere decreten, dit zou nog aangepast moeten worden.
- Het is goed dat er voor de scholen een erkenningsvoorwaarde ingeschreven wordt, maar is dit haalbaar voor nieuwe scholen?
- Schoolondersteuning wordt uit het takenpakket van de centra gehaald maar kan de school haar taak dan wel voldoende opnemen? Het takenpakket van de school neemt toe, is dit draagbaar en realiseerbaar?
- Met betrekking tot het optrekken van de rationalisatienorm wordt de bezorgdheid geuit dat een centrum nog steeds schoolnabij moet werken. Er moet voldoende snel een oplossing kunnen komen bij noden van de school.

COC, Jan Soons:

- In dit decreet is het duidelijk dat de overheid zicht terugtrekt. Er worden minder regels opgenomen, wat goed is, maar deze regels zijn er ooit gekomen om iets recht te trekken. Een aantal knelpunten zouden toch centraal geregeld moeten worden.
- In de audit kwam het knelpunt van de gelijkgerichtheid naar voor. Hier wordt onvoldoende op ingezet omdat er minder centraal geregeld wordt.
- Het decreet scheidt de mogelijkheid om als centrum aanpassingen te doen aan de openingsuren en sluitingsdagen. De druk op de medewerkers zal hierdoor verhogen.
- Ook de samenwerking van onbepaalde duur, die toch jaarlijks opgezegd kan worden, verhoogd de druk.

- De concurrentie tussen de centra kan door deze maatregelen verhoogd worden. In een gesloten enveloppe kan dit problematisch worden.
- De financiering die hieraan vasthangt is te beperkt.
- De personeelsformatie zoals ze nu opgenomen staat in het decreet, is te rigide. Maar op dit moment wordt er niets opgenomen, dit is het andere uiterste. Is dat wenselijk? Het is beter als er in het decreet hieromtrent meer opgenomen wordt. Nu staat er enkel dat vastbenoemde personeelsleden opnieuw in dienst moeten worden genomen, maar wat er daarna moet gebeuren is niet duidelijk.

ACOD Onderwijs, Jean-Luc Barbery:

- Er ontbreken momenteel simulaties met betrekking tot omkadering en personeel. Om het decreet voldoende te kunnen beoordelen is het nodig om hierop zicht te krijgen. Sommige partners rond de tafel kregen die mogelijkheid wel. Dit is een ongelijke behandeling en start van deze bespreking.
- Bij artikel 18. Die subsidies strekken ertoe begeleiding en ondersteuning bij de uitvoering van de opdracht te bieden aan alle centra in Vlaanderen. Het is niet duidelijk welke voorwaarden gesteld worden, waartoe ze moeten dienen. Het is niet duidelijk wat de personeelsconsequenties hiervan zijn. Waarom worden deze subsidies niet structureel opgenomen eventueel als incentives voor regionale samenwerkingen?
- Het werkingsbudget voor de centra wordt vastgesteld maar dit is slechts een verhoging van ongeveer 3%. Alleen al de gezondheidsindex is met 5% gestegen, deze verhoging is dus te beperkt. Dit is niet toereikend voor de veranderingen die dit decreet beoogt.
- Als de scholen meer verantwoordelijkheden opnemen met betrekking tot fase 0 en 1 moeten hier meer middelen tegenover staan. In het secundair onderwijs zijn deze er nu niet.
- De definities die opgenomen worden sluiten niet altijd aan bij die van andere decreten.
- Het is niet duidelijk waarom het begrip cliënt, nu anders gedefinieerd dan in het huidige decreet niet consequent wordt gehanteerd. In het ontwerpdecreet wordt soms ook de term leerling en ouders of individu gebruikt, dat is verwarrend.
- Ook bij de term handelingsgericht advies aan de school moet kritisch bekeken worden of dit klopt.
- Personeelsleden moeten geprofessionaliseerd worden in het maken van bv. verslagen.
- De omschrijving die opgenomen staat bij de kernactiviteit signaalfunctie is niet helemaal correct. Zo moet het centrum zich niet uitspreken over het beleid van de school. Dit is namelijk een taak voor inspectie.
- Ook in artikel 88 moet een andere bewoording gehanteerd worden. Centra moeten zich niet bezighouden met de evaluatie van de school.
- In de principes staat opgenomen dat een centrum gratis en discreet werkt. Hoe verhoudt zich dat tot het artikel waarin opgenomen is dat ze tegen vergoeding andere opdrachten mogen aanvaarden? We weten dat de taakbelasting van de centra hoog is, dus is het niet wenselijk om dit laatste zo op te nemen. Het kan niet dat gefinancierd en gesubsidieerd personeel ingezet wordt om extra financiering voor de centra binnen te halen, door tegen vergoeding opdrachten uit te voeren. Dit ondermijnt de (onafhankelijke) opdracht van een CLB.
- Een gedragen centrumbeleid kan niet opgelegd worden en is dus niet hetzelfde als een gedragen visie. Moet dit ook gedragen zijn door externen?
- In artikel 7 wordt opgenomen dat het centrum onafhankelijk werkt. In het laatste lid van dat artikel wordt verwezen naar het GO!. Dit is een negatieve connotatie naar het GO! toe. Onafhankelijk werken moet voor alle centra van toepassing zijn, dus ook vermelding van de andere onderwijsverstrekkers.
- Een centrum moet jaarlijks een melding maken bij AgODi over de samenwerkingsafspraken. Dit zorgt voor planlast.

- De regionale netoverstijgende samenwerkingen moeten van onderuit blijven groeien. Het opleggen van de PROC is geen goede maatregel. Ieder centrum moet vrij kunnen beslissen op welke manier ze hun samenwerkingen uitbouwen. We willen geen extra middelen naar nieuwe structuren laten gaan. In ieder centrum moeten er voldoende personeelsleden overblijven om de essentie van de leerlingenbegeleiding op te nemen. Men vreest voor bijkomende structuren zoals de Consortia in het Volwassenenonderwijs, die bij een volgende operatie weer geschrapt worden. Verplichte omkadering afstaan kan niet. De inbreng moet bepaald worden na onderhandeling in het kader van gemaakte afspraken bij samenwerking.
- In het ontwerpdecreet wordt niet opgenomen wat de inhoudelijke opdracht van deze samenwerkingen zal zijn. Er worden heel veel machtigingen gegeven aan de Vlaamse Regering (ook op andere plaatsen), op het moment van de formele onderhandelingen moet er inzage zijn in het BVR.
- Voor de programmatie en rationalisatienorm beschikt men niet over simulaties. Deze zouden echter graag ingekeken worden tot op het niveau van elke CLB.
- Er moet, ondanks schaalvergroting, garantie zijn dat de werking van een centrum voldoende schoolnabij kan zijn.
- Als een centrum voor elke leerling een multidisciplinair dossier moet aanmaken op het moment van inschrijving, zorgt dit voor een enorme taakverzwaring. Nu is dit enkel als begeleiding moet worden opgestart of slechts gedeeltelijk (enkel medisch-profylactisch opdracht van het CLB).
- Artikel 24: Verwijzing doen naar DRP? Nu wordt een reeks voorwaarden opgesomd die ook in de decreten rechtspositie staan. Is het niet makkelijker om een verwijzing te doen naar de DRP's? Dit vermijdt eventuele verwarring en zorgt er ook voor dat je niet telkens in verschillende decreten moet wijzigen als er in de decreten rechtspositie wordt gewijzigd.
- Art. 47 en 48: klopt terminologie en verwijzing in beide artikelen? In beide artikelen is sprake van aanwending van het werkingsbudget om personeel aan te stellen. Artikel 47 stelt dat de decreten rechtspositie niet van toepassing zijn op dit personeel, maar in artikel 48 staat dan weer dat de decreten rechtspositie wel van toepassing zijn. Wat wordt hier dan exact mee bedoeld?
- Het decreet voorziet de mogelijkheid om een middenkader te creëren door o.m. een coördinator aan te stellen. Dit is een wervingsambt wat zou betekenen dat personeelsleden in een wervingsambt geëvalueerd worden door een evaluator die ook in een wervingsambt staat. Dat is niet aanvaardbaar en kan niet.
- Als CLB's een samenwerkingsverband afsluiten, staat in dit decreet dat personeelsleden kunnen worden geëvalueerd door een andere werkgever. Dit kan niet.
- Er is niet opgenomen dat het personeel ook verlof heeft wanneer het centrum gesloten is. Dit moet verduidelijkt worden in het decreet. Bepalingen van het oude decreet betreffende personeel dient bewaard te blijven.
- Het aantal verlofdagen waarop het personeel aanspraak kan maken moet minimaal behouden blijven.
- De openstelling van de CLB's: max. 14 dagen kan na overleg door de centra als extra sluitingsdag gehanteerd worden. Dit betekent geen gelijk aantal openstellingsdagen terwijl de audit duidelijk maakt dat er meer gelijkgerichtheid dient nagestreefd te worden. Als het woord 'maximum' wordt geschrapt duidt ieder CLB 14 dagen aan na lokaal overleg als sluitingsdag en is dit voor alle CLB's hetzelfde.

VSOA, Björn Van Lysebetten:

- Het is niet mogelijk om het huidige decreet volledig op te heffen, er staan heel wat bepalingen in die niet in het voorontwerp opgenomen werden.

- De PROC's gaan met de extra middelen lopen, maar deze zouden eigenlijk op het lokale niveau ingezet moeten worden.
- De extra openingsmomenten moeten wel goed gebruikt worden. Als ouders, leerlingen en welzijn hier niet op ingaan is dit geen efficiënte invulling van de uren.
- Er moeten extra middelen gaan naar de projecten die nu reeds goed lopen zoals de CLBch@t. Dit project zorgt ook voor meer permanentie en bereikbaarheid.
- We willen graag zicht krijgen op de simulaties en eventuele personeelsgevolgen.
- De hele hervorming moet voor de overheid 'ten minste' budgetneutraal zijn, dit is dus ook inclusief de indexering. Op deze manier mag er geen besparing doorgevoerd worden. Dit is onrechtmatig.
- De bepalingen over de personeelsformatie zijn niet duidelijk. Hier zijn meer duidelijke regels nodig, zoals de collega's van COC opmerken.

Patrick Poelmans destilleerde volgende vragen waarop nu alvast een kort antwoord kan gegeven worden:

- 1) Waarom werd er niet gekozen voor een apart decreet voor de CLB's? Wanneer is het mogelijk ook het BVR in te kijken?
- 2) Wat is de motivatie om de rationalisatienorm te verhogen? Is het dan nog mogelijk om voldoende schoolnabij te werken?
- 3) Wordt de terminologie van het ontwerpdecreet afgestemd met het nieuwe kader van de onderwijsinspectie (ROK)?
- 4) Waarom wordt de bandbreedte voor de SES-kenmerken ingesteld op 30%?
- 5) Wat is de plaats van de medische consulten?
- 6) Zal er gewerkt worden met een matrix, waarin de begeleidingsdomeinen en de fasen van het zorgcontinuüm opgenomen worden?
- 7) Wat is de plaats van het personeelsstatuut binnen dit decreet?

Leen van Heurck en Eveline Reusens geven een korte toelichting bij elke vraag:

- 1) Alle opdrachten, voor iedere actor, werden in het voorontwerp van decreet gebundeld. Het is belangrijk dat de dynamiek tussen de verschillende actoren voldoende zichtbaar wordt en dat kan het beste in één decreet.
Het decreet zet de krijtlijnen uit en zorgt voor de nodige kapstukken. De uitvoeringsbesluiten zullen echter verder operationaliseren en de krijtlijnen concreter maken. Het BVR wordt nu nog uitgewerkt, maar zal in een latere fase ter beschikking zijn. Decreet en BVR zijn inderdaad één geheel.
- 2) Het optrekken van de rationalisatienorm komt voort uit de knelpunten die opgenomen werden in de audit. Kleine centra werken niet minder kwaliteitsvol maar met de huidige noden moet er wel voldoende expertise gebundeld kunnen worden. Daarom wordt in een eerste fase gegaan naar een rationalisatienorm van 8 000 gewogen leerlingen, wat er voor zal zorgen dat de kleinste centra zich moeten herorganiseren.
In de tweede fase werd gekozen voor 35 000 gewogen leerlingen tegen 2028. Dit om de sector voldoende tijd en ruimte te geven om hier naar toe te werken en niet permanent in een fusie-situatie te verkeren. We willen van de sector een sterk merk maken en grotere centra en samenwerking tussen centra zijn daartoe aangewezen.
Er bestaat geen wetenschappelijk onderzoek naar de ideale schaalgrootte. Een kleiner aantal centra zal de sector wendbaarder maken naar externe partners toe. De fusie-operatie mag niet beletten dat er niet dicht bij de leerling gewerkt kan worden. Hierin moet een evenwicht gezocht worden.

- 3) Het is zoeken om de begrippen van de verschillende decreten op elkaar af te stemmen. Hier zullen we nog een kritische blik op werpen.
We behouden in dit ontwerpdecreet de vooropgestelde begeleidingsdomeinen, dat is ook conform de krijtlijnennota. Het is echter niet de bedoeling dat er op verschillende plaatsen verschillende termen gebruikt worden. ROK en regelgeving moeten op termijn op elkaar afgestemd worden.
- 4) Het huidige systeem om de omkadering van de centra te berekenen is te complex. Er was een duidelijke vraag om dit te vereenvoudigen. We hebben volgens ons en naar wat we vandaag hoorden de juiste parameters opgenomen om dit te bekomen. In tegenstelling tot de berekening in het huidige decreet, hebben we ervoor gekozen de leerlingen met grotere hulpvragen niet te identificeren volgens hun onderwijsniveau, maar volgens het kenmerk dat ze het meest gemeen hebben met elkaar. Dat blijkt de SES te zijn. De reden waarom de SES-waarde op 30% ligt, is om de taaklast van de centra beter te vatten. Het is echter niet de bedoeling de ondersteuning van de centra te verdelen volgens de gewichten in het omkaderingssysteem. De berekening is louter een berekening om een totale inschatting van de werklust te maken.
- 5) Er werd geopteerd voor een nieuwe naam van de individuele contactmomenten om een duidelijke breuk te maken met de huidige situatie. Het is niet de bedoeling dat individuele contacten met het CLB louter tot het begeleidingsdomein PGZ zouden behoren. Ook in het kader van vragen met betrekking tot de andere begeleidingsdomeinen moeten leerlingen beroep kunnen doen op het CLB.
- 6) De bezorgdheid rond de 'matrix' is ons gekend en wordt gedeeld. Er is op ingezet dat dit ontwerpdecreet de holistische visie (integratie van de vier begeleidingsdomeinen) bevat. Leerlingenbegeleiding moet echter wel verduidelijkt worden. Daartoe bieden de vier begeleidingsdomeinen en het zorgcontinuüm het juiste referentiekader, waarmee verschillende actoren gemakkelijker acties op elkaar kunnen afstemmen. De 'fase IAC' werd niet opgenomen omdat het geen onderdeel is van het zorgcontinuüm, zoals omschreven in het M-decreet. IAC vloeit voort uit de fase van verhoogde zorg.
- 7) De financieringsvoorwaarden werden opgenomen in het ontwerpdecreet leerlingenbegeleiding en in het luik wijzigingsbepalingen worden aanpassingen aan de decreten rechtspositie opgenomen. De bepalingen betreffende het CLB-personeel uit het huidige CLB-decreet (vakantieregeling, prestatieregeling, de ambten) worden niet in dit ontwerpdecreet opgenomen omdat het materie is die bij besluit kan en hoort vastgelegd te worden (dit is trouwens ook zo in andere onderwijsniveaus). We voorzien dan ook een nieuw besluit dat de ambten voor de CLB zal vastleggen en indelen (indeling in personeelscategorieën en in soort ambten: werving, selectie en bevordering), een nieuw besluit dat de vakantieregeling vastlegt en een nieuw besluit dat de prestatieregeling vastlegt. Daarnaast zal ook het besluit betreffende de bekwaamheidsbewijzen aangepast worden en waarschijnlijk ook het besluit betreffende TBSOB, reffectatie en wedertewerkstelling (technische aanpassingen).

Patrick Poelmans sluit de vergadering af. Hij bedankt iedereen voor het overleg.